

***** Bu Çalışmada yer alan soru ve cevaplar 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ve alt düzenlemelerine ilişkin Kurumumuza yöneltilen çeşitli sorular ile mevzuatın bazı kısımlarının ilgililer tarafından anlaşılmasını kolaylaştırmak üzere derlenen sorulara ilişkin kısa açıklamaları içermektedir. Kişi veya kuruluşların Kanun ve alt düzenlemeleri karşısındaki durumuna ilişkin yorum yapılmasını gerektirecek hususlarda bu Çalışmada yer alan açıklamalar dayanak gösterilemez. Bu çalışmada yer alan açıklama, bilgi ve verilere dayanarak alınacak kararların sonuçlarından, BDDK sorumlu tutulamaz.**

SORU 1: 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun (6493 sayılı Kanun/Kanun) ne zaman yürürlüğe girmiştir?

CEVAP: 6493 sayılı Kanun 27.06.2013 tarihinde 28690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

SORU 2: BDDK tarafından 6493 sayılı Kanuna ilişkin hangi alt düzenlemeler yayınlanmıştır?

CEVAP: Kanuna ilişkin BDDK tarafından yayınlanan iki alt düzenleme bulunmaktadır. 27.06.2014 tarihli ve 29043 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren bu düzenlemeler:

1-Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Yönetmelik: Yönetmelikte, Türkiye’de faaliyet gösteren ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ödeme hizmetleri ve elektronik para ihracına ilişkin usul ve esasları düzenlenmiştir.

2-Ödeme Kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşlarının Bilgi Sistemlerinin Yönetimine ve Denetimine İlişkin Tebliğ: Tebliğde, ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının Kanun kapsamındaki faaliyetlerinin ifasında kullandıkları bilgi sistemlerinin yönetimine ve yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşları tarafından denetlenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

SORU 3: Kanun hangi kuruluşların faaliyetlerini, denetimini ve gözetimini öngörmektedir?

CEVAP: Kanunda üç farklı kuruluş türü düzenlenmiştir:

1- Sistem işleticisi, 2- Ödeme kuruluşu, 3- Elektronik para kuruluşu.

SORU 4: 6493 sayılı Kanuna göre Sistem İşleticilerine hangi kurum tarafından faaliyet izni verilmektedir?

CEVAP: Kanuna göre Sistem İşleticilerinin faaliyet izinleri ile bunların faaliyetlerinin denetimi ve gözetimi TCMB'nin sorumluluğundadır. Bir işletmenin faaliyetlerinin ödeme sistemi işleticiliği kapsamına girip girmediği ile ilgili olarak TCMB'ye müracaat edilmelidir.

SORU 5: Ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşlarına faaliyet izni verilmesi, bunların faaliyetlerinin denetimi ve gözetimi hangi Kurumun sorumluluğundadır?

CEVAP: Ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşlarının yetkilendirilmesi, faaliyetlerinin denetimi ve gözetimi Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun sorumluluğundadır. Bir şirketin faaliyetinin Kanun kapsamında ödeme hizmeti ve/veya elektronik para ihracı olup olmadığı ile ilgili olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna müracaat edilmelidir.

SORU 6: Ödeme kuruluşu nedir? Bir ödeme kuruluşu 6493 sayılı Kanun kapsamında hangi hizmetleri sunabilir?

CEVAP: Ödeme kuruluşu, ödeme hizmeti sağlamak ve gerçekleştirmek üzere Kanun kapsamında yetkilendirilen tüzel kişidir. Kanuna göre bu tüzel kişinin anonim şirket şeklinde olması, şirketin ve ortaklarının Kanununun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıması gerekmektedir. Ödeme kuruluşunun sunabileceği ödeme hizmetleri Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılmıştır. Kanununun 14 üncü maddesi kapsamında ödeme kuruluşu faaliyet izni alan bir kuruluş sadece Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan ödeme hizmetlerini sunabilecek olup, elektronik para ihracı faaliyetinde bulunamayacaktır.

SORU 7: Elektronik para kuruluğu nedir? Elektronik para kuruluğu 6493 sayılı Kanun kapsamında hangi hizmetleri sunabilir?

CEVAP: Kanunda elektronik para; “elektronik para ihraç eden kuruluş tarafından kabul edilen fon karşılığı ihraç edilen, elektronik olarak saklanan, bu Kanunda tanımlanan ödeme işlemlerini gerçekleştirmek için kullanılan ve elektronik para ihraç eden kuruluş dışındaki gerçek ve tüzel kişiler tarafından da ödeme aracı olarak kabul edilen parasal değer” şeklinde tanımlanmıştır.

Elektronik para kuruluğu ise Kanun kapsamında elektronik para ihraç etme yetkisi verilen tüzel kişidir. Kanuna göre bu tüzel kişinin anonim şirket şeklinde kurulması, şirketin ve ortaklarının Kanunun 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıması gerekmektedir. Kanunun 18 inci maddesi kapsamında faaliyet izni verilen bir elektronik para kuruluğu elektronik para ihracının yanı sıra Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan ödeme hizmetlerini de yürütebilecektir.

SORU 8: Türkiye’de hangi kuruluşlar elektronik para ihraç edebilir?

Türkiye’de 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki bankalar ile 6493 sayılı Kanun çerçevesinde faaliyet izni almış elektronik para kuruluşları elektronik para ihraç edebilir.

SORU 9: Bir elektronik para kuruluğu ödeme hizmetlerini sunmak için ayrıca ödeme kuruluğu faaliyet izni almalı mıdır?

CEVAP: 6493 sayılı Kanuna göre faaliyet izni almış bir elektronik para kuruluğu Kanun uyarınca bir ödeme hizmeti sağlayıcısı olduğundan Kanunda sayılan ödeme hizmetlerini gerçekleştirebilecek olup, bu ödeme hizmetlerini sunmak için ayrıca faaliyet izni alınmasına gerek bulunmamaktadır.

SORU 10: Sadece ulaşımda kullanılan bir ön ödemeli kart çıkarıyoruz. Bu elektronik para ihracı kapsamına girer mi?

CEVAP: Sadece ulaşımda kullanılan bir ön ödemeli kartın “sadece belirli bir hizmet grubunun satın alınmasında” kullanıldığı ve Kanunun 18 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca Kanun kapsamı dışında olduğu değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, her bir iş

modelinin Kanununun 18 inci maddesinin beşinci fıkrası karşısındaki durumuna ilişkin değerlendirmenin ilgili iş modelinin kendi işleyişine dair esaslar dikkate alınarak ayrıca yapılması gerekmektedir.

SORU 11: Sadece X markasının mağazalarında kullanılan bir ön ödemeli kart çıkarıyoruz. Bu elektronik para ihracı kapsamına girer mi?

CEVAP: Sadece X markasının mağazalarında kullanılan bir ön ödemeli kartın “sadece belirli bir hizmet ağında” kullanıldığı ve Kanununun 18 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca Kanun kapsamı dışında olduğu değerlendirilmektedir. Ancak, her bir iş modelinin Kanununun 18 inci maddesinin beşinci fıkrası karşısındaki durumuna ilişkin değerlendirmenin ilgili iş modelinin kendi işleyişine dair esaslar dikkate alınarak ayrıca yapılması gerekmektedir.

SORU 12: Sadece X tatil köyünün içinde yapılan alışverişlerde kullanılan bir ön ödemeli kart çıkarıyoruz. Bu kart ile tatil köyünün restoranında yenen yemek ücretleri ödenebildiği gibi, marketinden şampuan, terlik gibi tatil ihtiyaçları da temin edilebiliyor. Bu ön ödemeli kartın çıkarılması elektronik para ihracı kapsamına girer mi?

CEVAP: Sadece X tatil köyünün içerisindeki mal veya hizmet sağlayıcılarında kullanılan bir ön ödemeli kartın, ön ödemeli kartın kullanım şart ve koşulları içerisinde kartın sadece bu hizmet ağında kullanılabilmesinin açıkça belirtilmesi ve kartın bu hizmet ağı dışında kullanılmasının teknik olarak engellenmiş olması şartıyla, “sadece belirli bir hizmet ağında” kullanıldığı ve Kanununun kapsamı dışında olduğu değerlendirilmektedir. Ancak, her bir iş modelinin Kanununun 18 inci maddesinin beşinci fıkrası karşısındaki durumuna ilişkin değerlendirmenin ilgili iş modelinin kendi işleyişine dair esaslar dikkate alınarak ayrıca yapılması gerekmektedir.

SORU 13: Online hesap bazlı işleyen iş modelimiz ile yaklaşık 5.000 üyemize ödeme hizmeti sunuyoruz. Üyelerimiz kredi kartı veya banka kartı ile online hesaplarına para yükleyerek, aldıkları malın bedelini bu online hesaplardan malı satan üyenin online hesabına gönderiyorlar. Üyelerimiz online hesaplarındaki tutarları dilediklerinde fona çevirebiliyorlar. İşlemler sadece üyelerimiz arasında gerçekleştiğinden, sunmuş

olduğumuz ön ödemeli aracın “sadece belirli bir hizmet ağında” kullanıldığı söylenebilir mi?

CEVAP: Bir ön ödemeli aracın “sadece belirli bir hizmet ağında” kullanıldığının ileri sürülebilmesi için, bu hizmet ağının sınırlarının belirli olması şarttır. Bu kapsamda, üye sayınızın sürekli artıyor olma niteliğinden ve kapsamının belli olmamasından dolayı, sunduğunuz ön ödemeli araç “sadece belirli bir hizmet ağında” kullanılan bir araç olarak değerlendirilmemektedir. Bununla birlikte, konuya ilişkin her bir iş modelinin Kanun karşısındaki durumuna ilişkin değerlendirmenin ilgili iş modelinin kendi işleyişine dair esaslar dikkate alınarak ayrıca yapılması gerekmektedir.

SORU 14: “Ödeme kuruluşu” ile “Ödeme hizmeti sağlayıcısı” kavramları arasında fark var mıdır? Yoksa her iki kavramın da kapsamı aynı mıdır?

CEVAP: “Ödeme kuruluşu” ile “Ödeme hizmeti sağlayıcısı” kavramları birbirinden farklı olup birbirinin yerine kullanılması mümkün değildir. Ödeme kuruluşu, ödeme hizmeti sağlamak ve gerçekleştirmek üzere Kanun kapsamında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (Kurul) tarafından yetkilendirilen ya da faaliyet izni verilen tüzel kişidir. Kanununun 13 üncü maddesinde 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki bankalar, elektronik para kuruluşları ve ödeme kuruluşlarının bu Kanun uyarınca ödeme hizmeti sağlayıcısı olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla “Ödeme hizmeti sağlayıcısı” ifadesi Kanunda bir üst kavram olarak tanımlanmış olup, mevzuatta bu ifadenin geçtiği yerlerde 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki bankalar ile bu Kanun kapsamında Kurul tarafından faaliyet izni verilen elektronik para kuruluşları ve ödeme kuruluşlarının hepsinin birlikte kastedildiği anlaşılacaktır.

SORU 15: 6493 sayılı Kanun “Fatura Ödeme Merkezi” olarak adlandırılan işletmelerin faaliyetlerini düzenlemekte midir?

CEVAP: Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde “Fatura ödemelerine aracılık edilmesine yönelik hizmetler” Kanun kapsamında ödeme hizmeti olarak belirtilmiştir. Ancak, Kanunda “fatura ödeme kuruluşu” veya “fatura ödeme merkezi” vb. bir terminolojiye yer verilmemiştir. Dolayısıyla, fatura ödemelerine aracılık hizmetleri de Kanununun 12 nci

maddesi kapsamında bir ödeme hizmeti olup, söz konusu hizmet Kuruldan faaliyet izni alan ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları tarafından gerçekleştirilebilecektir.

Kanunun 12 nci ve 14 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde Kuruldan faaliyet izni alacak ödeme kuruluşları da kendi içersinde ikiye ayrılabilir;

1-Fatura ödemelerine aracılık hizmetleri dahil Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen diğer ödeme hizmetlerinden en az birini veya birkaçını daha yapmak üzere faaliyet izni alacak ödeme kuruluşları

2-Sadece fatura ödemelerine aracılık etmek üzere faaliyet izni alacak ödeme kuruluşları

SORU 16: Ödeme kuruluşu veya elektronik para kuruluşu kurmak için gerekli olan sermaye miktarı nedir?

CEVAP: Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca;

-Sadece fatura ödemelerine aracılık etmek üzere faaliyet izni alacak ödeme kuruluşlarının ödenmiş sermayesinin en az bir milyon Türk Lirası,

-Diğer ödeme kuruluşlarının ödenmiş sermayesinin ise en az iki milyon Türk Lirası,

-Elektronik para kuruluşlarının ödenmiş sermayesinin ise en az beş milyon Türk Lirası

olması zorunludur. Sermayenin her türlü muvazaalı işlemde ari ve nakit olarak ödenmesi gerekmektedir. Faaliyet izni aşamasında sermayenin ortaklar tarafından taahhüt edilmesi veya sermayenin aynı olarak ödenmesi mümkün değildir.

Ayrıca, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında sadece fatura ödemelerine aracılık etmek üzere faaliyet izni alan ödeme kuruluşları tarafından, Kuruldan faaliyet izni alındıktan sonra, TCMB'ye bir milyon TL tutarında nakit veya devlet iç borçlanma senedi (hazine bonusu/tahvil) olarak teminat yatırılması gerekmektedir.

SORU 17: Faaliyetlerimizin Kanun kapsamına girip girmediği neden önem taşıyor?

CEVAP: Türkiye’de ticari faaliyet olarak Kanun kapsamındaki bir ödeme hizmeti ancak aşağıdaki kuruluşlar tarafından sunulabilir:

- TCMB,
- Bankalar,
- PTT,
- Ödeme kuruluşu,
- Elektronik para kuruluşu,

Geçiş süreci saklı kalmak üzere, Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın ödeme kuruluşu veya elektronik para kuruluşu gibi faaliyet gösteren gerçek kişiler ve tüzel kişilerin görevlilerine yönelik Kanunda adli yaptırım öngörölmüştür.

SORU 18: Şirketimiz internet üzerinden satış yapan tüzel kişiliklere online ödeme altyapısı sunmakta olup, ödemeye konu olan tutar önce Şirketimize ait sanal POS aracılığıyla Şirketimizin banka hesaplarına geçmekte ve anlaşmalı vade tarihlerinde Şirketimiz tarafından işyeri hesaplarına ödenmektedir. Sunduğumuz hizmet bir ödeme hizmeti midir? Bu hizmetin yürütölebilmesi için faaliyet izni alınması şart mıdır?

CEVAP: Evet. Söz konusu hizmet, Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen istisnalar kapsamına girmediği sürece, Kanun kapsamında bir ödeme hizmeti olup, bu iş modeli kapsamında bir ödeme hizmetinin sunulabilmesi için Kuruldan izin alınması şarttır.

SORU 19: Ödeme Kuruluşu veya Elektronik Para Kuruluşu faaliyet izni almak için BDDK’na hangi bilgi ve belgelerin gönderilmesi gerekmektedir?

CEVAP: Türkiye’de ödeme hizmetleri alanında faaliyette bulunmak veya elektronik para ihraç etmek üzere Kanunun 14 üncü ve 18 inci maddeleri uyarınca yapılacak faaliyet izni başvurularında Kurumumuza gönderilmesi gerekli olan bilgi ve belgeler Yönetmeliğin sekizinci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında sayılmıştır. Faaliyet izni başvurularında söz konusu bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak Kurumumuza intikal ettirilmesi gerekmektedir.

SORU 20: Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının ortaklarının minimum sayısına ilişkin herhangi bir düzenleme var mıdır? Kuruluşların asgari kaç ortakla kurulması gerekmektedir?

CEVAP: 6493 sayılı Kanunda kuruluşların asgari ortak sayısına ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir. Bu itibarla 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca bir ortaklı ödeme kuruluşu veya elektronik para kuruluşu kurulması mümkündür.

SORU 21: Faaliyet izni alacak bir kuruluşun ortak veya ortaklarının yabancı gerçek veya tüzel kişi olmasında herhangi bir sakınca var mıdır?

CEVAP: Hayır. Ortak ya da ortakları yabancı gerçek veya tüzel kişi olan şirketler de faaliyet izni almak üzere Kurumumuza başvuruda bulunabilir. Yabancı gerçek veya tüzel kişilere ilişkin belgelerin Yönetmeliğin “Yurtdışından temin edilecek belgeler” başlıklı 61 inci maddesinde belirlenen esaslara uygun olarak Kurumumuza gönderilmesi gerekmektedir.

SORU 22: Avrupa’da kurulu ve PSD (Payment Services Directive) çerçevesinde faaliyet gösteren bir ödeme kuruluşu Türkiye’de de faaliyet gösterebilir mi?

CEVAP: Hayır. Türkiye’de ödeme hizmeti verilebilmesi için mutlaka Türkiye’de kurulu bir anonim şirket olunması ve Kuruldan faaliyet izni alınması gerekmektedir.

SORU 23: Avrupa’da kurulu ve kurulu bulunduğu ülkenin denetim otoritesinden faaliyet izni almış bir elektronik para kuruluşunun ihraç ettiği elektronik parayı Türkiye’de anlaşma yaptığı distribütörler satabilir mi?

CEVAP: Hayır. Türkiye’de elektronik para ihraç edecek kuruluşun mutlaka Türkiye’de kurulu bir anonim şirket olması ve Kuruldan faaliyet izni alması gerekmektedir.

SORU 24: Sadece fatura ödemelerine aracılık etmek üzere ödeme kuruluşu faaliyet izni başvurusu yapacağız. Kanuna göre şirketimizin 1 milyon TL ödenmiş sermayesi olması ve Yönetmeliğe göre TCMB nezdinde 1 milyon TL nakit veya devlet iç borçlanma senedi olarak teminat bulundurması gerekiyor. Faaliyet izni başvurusunu yaparken bu teminatı yatırmış olmalı mıyız?

CEVAP: Hayır. Faaliyet izni başvurusu yaparken şirketinizin nakden ve muvazaadan ari ödenmiş sermayesinin 1 milyon TL olduğunun tevsik edilmesi, Kurulca faaliyet izni verilmesi halinde, TCMB’ye teminatın yatırılması gerekmektedir.

SORU 25: Bir ödeme kuruluşu olarak faaliyet göstermek üzere faaliyet izni başvurusunda bulunmak istiyoruz. Kuruluşun ticaret unvanını XXX Ödeme Sistemleri A.Ş. olarak belirleyebilir miyiz?

CEVAP: Hayır. Ödeme sistemi; 6493 sayılı Kanun çerçevesinde üç veya daha fazla katılımcının arasındaki transfer emirlerinden kaynaklanan fon aktarımlarının gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla yapılan takas ve mutabakat işlemleri için gerekli altyapıyı sunan ve ortak kuralları olan, ödeme kuruluşundan tamamen farklı bir yapıyı ifade etmekte olup, ödeme sistemlerinin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından izin almak kaydıyla faaliyette bulunması mümkün bulunmaktadır. Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında Kanuna göre alınması gereken izinler alınmaksızın ticaret unvanlarında, her türlü belgelerde, ilan ve reklamlarda veya kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda sistem işleticisi gibi faaliyet gösterdiği izlenimini yaratacak söz ve deyimleri kullanan kişiler hakkında asli ceza öngörülmüştür. Bu itibarla, kurulacak olan şirketin “XXX Ödeme A.Ş.,” “XXX Ödeme Hizmetleri A.Ş.” veya “XXX Elektronik Para A.Ş.” gibi yürüteceği faaliyetlere uygun bir ticaret unvanına sahip olması gerekmektedir.

SORU 26: Faaliyet izni almış bir ödeme kuruluşuna %8 pay oranı ile ortak olacağım. Bu hisse devri için izin tesisi gerekir mi?

CEVAP: Daha önceden ödeme kuruluşunda doğrudan veya dolaylı olarak pay sahibi olmayan bir kişinin kuruluş sermayesinin %10’undan azını edinmesi halinde izin tesisi gerekmemektedir. Ancak bu kişinin satın aldığı pay %10’a eşit ve/veya %10’un üzerinde ise söz konusu işlem izne tabi olur. Bununla birlikte, Kanunun 25 inci maddesinde hükme bağlandığı üzere yönetim kuruluna veya denetim komitesine üye belirleme imtiyazı veren payların devri, tesisi veya yeni imtiyazlı pay ihracı anılan hükmün birinci fıkrasında yer alan oransal sınırlara bakılmaksızın Kurulun iznine tabidir. İzne tabi hisse devirlerinde Yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte Kurumumuza başvuru yapılması zorunlu olup, izne tabi pay devirlerinde pay devralacakların 5411 sayılı Bankacılık Kanununda banka kurucuları için aranan şartlara haiz olması şarttır. İzne tabi olup da Kuruldan izin alınmayan pay devirleri pay defterine kaydolunamaz.

SORU 27: Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının faaliyetlerinin kapsamına ilişkin bir kısıtlama var mıdır?

CEVAP: Evet. Yönetmeliğin 10 uncu maddesi uyarınca;

-Ödeme kuruluşu, Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan ödeme hizmetlerinin sunulması, sadece ödeme hizmetinin sunulmasıyla ilgili olmak kaydıyla döviz alım satım işlemleri ve Kanununun 2 nci bölümünde yer alan hükümlere uyulması koşuluyla ödeme sistemlerinin işletilmesi dışında herhangi bir ticari faaliyette bulunamaz.

-Elektronik para kuruluşu, elektronik para ihraç edilmesi ve Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan ödeme hizmetlerinin sunulması, sadece ödeme hizmetinin sunulmasıyla ilgili olmak kaydıyla döviz alım satım işlemleri ve Kanununun 2 nci bölümünde yer alan hükümlere uyulması koşuluyla ödeme sistemlerinin işletilmesi dışında herhangi bir ticari faaliyette bulunamaz.

Bu itibarla, ödeme ve elektronik para kuruluşlarının ana sözleşmesinde başka bir mal ve hizmet ticareti faaliyetinde bulunulabileceğine ilişkin hükümlere yer verilmemesi gerekmektedir.

Öte yandan, Kanununun ilgili hükümleri ile Yönetmeliğin 10 uncu ve 11 inci hükümleri çerçevesinde ödeme ve elektronik para kuruluşlarının mevduat veya katılım fonu kabul etmeleri, kredi vermeleri ve ödenmesine aracılık edilen tutarı taksitlendirmeleri mümkün bulunmamakta olup, bu kuruluşların her türlü belge, ilân ve reklamlarında veya kamuoyuna yaptığı açıklamalarda banka adını ya da banka gibi faaliyet gösterdiği ya da banka adına işlem yaptığı izlenimini uyandıracak ifadeleri kullanmaları da yasaklanmıştır.

SORU 28: Yönetmelikte ödeme kuruluşu veya elektronik para kuruluşu için iç kontrol ve risk yönetim birimlerinin oluşturulması zorunlu tutulmuştur. Bu birimler için personel istihdam edilmesi zorunlu mudur? Aynı personel her iki birimin faaliyetlerini de yürütebilir mi?

CEVAP: Yönetmelikte İç kontrol faaliyetlerinin, yönetim kuruluna veya yönetim kurulunun belirleyeceği genel müdür dışındaki bir yönetim kurulu üyesine bağlı olarak kuruluşun faaliyet yapısı ve kapsamıyla uyumlu sayıda ve icraî görevi olmayan iç kontrol personeli

vasıtasıyla gerçekleştirileceği; risk yönetimi faaliyetlerinin ise yönetim kuruluna veya yönetim kurulunun belirleyeceği genel müdür dışındaki bir yönetim kurulu üyesine bağlı olarak icraî görevi bulunmayan risk yönetimi personeli tarafından yürütüleceği hüküm altına alınmıştır. Bu itibarla, iç kontrol ve risk yönetimi birimlerinde asgari birer kişinin istihdam edilmesi gerekmektedir. İç kontrol ve risk yönetimi faaliyetlerinin aynı kişi tarafından yürütülmesi mümkün bulunmamaktadır.

SORU 29: İç kontrol personeli ve risk yönetimi personelinin faaliyet izni alınması sonrasında göreve başlatılabilmesi mümkün müdür?

CEVAP: Kurumumuza yapılacak faaliyet izni başvurularında başvuru tarihi itibarıyla iç kontrol ve risk yönetimi birimlerinin oluşturulmuş, bu birimlerde çalışacak personel ile personelin görev tanımlarının, yetki ve sorumluluklarının belirlenmiş olması gerekmektedir.

SORU 30: Herhangi bir ilde veya bölgede faaliyetlerin yürütülebilmesini teminen Kuruluşun bir gerçek veya tüzel kişiye “ana temsilcilik” yetkisi vermesi ve ana temsilcinin de ilgili il veya bölgede gerçek veya tüzel kişilerle ”alt temsilcilik” sözleşmesi imzalaması mümkün müdür?

CEVAP: Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kuruluş ödeme hizmetlerini temsilci aracılığıyla yürütebilir. Kuruluş ile temsilci arasındaki sözleşme yazılı olarak düzenlenir.” hükmü uyarınca temsilcilik sözleşmesinin doğrudan kuruluş ile temsilci arasında imzalanması gerekmektedir. Bu itibarla Kuruluşun ana temsilci tayin etmesi ve ana temsilcinin kuruluş adına ve hesabına alt temsilcilik sözleşmesi imzalaması mümkün değildir.

SORU 31: Ödeme kuruluşu veya elektronik para kuruluşunun temsilcisi olabilmek için gerekli şartlar nelerdir?

CEVAP: Temsilci olacak gerçek ve tüzel kişilerin taşıması gereken şart Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin yedinci fıkrasında belirlenmiştir. Gerçek kişi temsilciler ile tüzel kişi temsilcinin üst yönetiminin 5411 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen şartı taşımaları zorunludur. Bir başka deyişle, gerçek kişi temsilciler ile tüzel kişi temsilcinin üst yönetiminin 5411 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının

(d) bendinde belirtilen suçlardan dolayı hüküm giymemiş olması gerekmektedir. Bu şartı tevsik etmek üzere verilecek belgeler kuruluş bünyesinde denetime hazır bulundurulacaktır.

Bununla birlikte Kurul, Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmü uyarınca faaliyet alanı bazında temsilci olamayacak gerçek ve tüzel kişileri belirlemeye yetkilidir.

SORU 32: Kurumunuzdan faaliyet izni almış bir ödeme kuruluşunun temsilcisi olacağım. Ancak ödeme hizmetlerini sunmanın yanı sıra iş yerimde başka mal ve hizmetlerin satışını da gerçekleştiriyorum. Temsilci olmam halinde bu faaliyetlere devam edebilir miyim?

CEVAP: Evet. Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca ödeme kuruluşları ödeme hizmetlerinin sunulması dışında başka bir ticari faaliyetle iştigal edemezler. Ancak kuruluşların temsilcilerinin bu faaliyetlerin yanı sıra diğer ticari faaliyetlerini de yürütmeleri mümkün bulunmaktadır.

SORU 33: BDDK tarafından içeriği ve kapsamı belirlenmiş bir “temsilcilik sözleşmesi” örneği var mıdır?

CEVAP: Hayır. Kurumumuz Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde faaliyetlerin temsilciler aracılığıyla nasıl yürütüleceğine ilişkin usul ve esasları belirlemiş olup, temsilcilik sözleşmesinin içeriğine ilişkin herhangi bir düzenleme yapmamıştır. Yönetmelikte belirtilen hükümlere aykırılık teşkil edecek ifadeler yer verilmemek kaydıyla temsilcilik sözleşmesinin içeriği ve kapsamı taraflar arasında serbestçe belirlenebilecektir.

SORU 34: XXX Ödeme Hizmetleri A.Ş. olarak eğitim hizmetleri, avukatlık hizmetleri ve hukuk danışmanlığı konularında dış hizmet almayı planlıyoruz. Bu konularda dış hizmet alımlarında Yönetmeliğin 14 üncü maddesine uyulması zorunlu mudur?

CEVAP: Hayır. Söz konusu hizmetler Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin kapsamındaki dış hizmetlerden değildir. Hangi faaliyetlere ilişkin dış hizmet alımlarında Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin uygulanmayacağı aynı maddenin on birinci fıkrasında hüküm altına alınmıştır.

SORU 35: Kuruluşun kullanacağı bilgi sistemleri dış hizmet alımına konu edilebilir mi?

CEVAP: Bilgi Sistemleri Tebliğinin 11 ve 16 ncı maddesi hükümleri ile Yönetmeliğin 13 üncü maddesi hükümlerine uyulması kaydıyla ödeme veya elektronik para kuruluşunun bilgi sistemlerine ilişkin dış hizmet alımı yapılabilir.

SORU 36: Kanunun Geçici 2 nci maddesindeki geçiş süreci hangi kuruluşları kapsamaktadır? 27 Haziran 2015 tarihinden sonra faaliyet izni almak için BDDK'na başvuru yapılabilecek midir?

CEVAP: Kanunun Geçici 2 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları uyarınca Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödeme hizmetleri sunmakta veya elektronik para ihraç etmekte olup bu Kanun kapsamında ihdas edilen ödeme kuruluşu veya elektronik para kuruluşu kategorisine dâhil edilebilecek olan kuruluşların, Kanun kapsamında Kurumumuzca çıkarılacak ilgili yönetmeliklerin yayımı tarihinden başlayarak bir yıl içinde Kurumumuza başvurarak gerekli izinleri almaları zorunludur. Kurumumuzca Kanuna istinaden çıkarılan Yönetmelik ve Bilgi Sistemleri Tebliği 27.06.2014 tarih ve 29043 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiş olup, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödeme hizmetleri sunan ve ödeme kuruluşu kategorisine dahil edilebilecek kuruluşlar ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla elektronik para ihraç etmekte olup elektronik para kuruluşu kategorisine dahil edilebilecek kuruluşların 27.06.2015 tarihine kadar Kurumumuza faaliyet izni başvurusunda bulunarak faaliyet izni almaları gerekmektedir. Geçici 2 nci madde kapsamında olup da 27.06.2015 tarihine kadar faaliyet izni başvurusunda bulunmayan ya da faaliyet izni başvurusu olumsuz sonuçlanan kuruluşlar Kanun kapsamında faaliyette bulunamazlar. Dolayısıyla Kanunun Geçici 2 nci maddesinde belirtilen ve 27.06.2015 tarihinde sona eren bir yıllık geçiş süreci Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödeme hizmetleri veya elektronik para ihracı alanında faaliyette bulunan şirketleri kapsamaktadır. Kanun, Yönetmelik ve Bilgi Sistemleri Tebliği yürürlüğe girdikten sonra ödeme hizmetleri sunmak veya elektronik para ihraç etmek üzere kurulan şirketler, Kuruldan faaliyet izni almadan faaliyetlerine başlayamazlar. Bu şirketler 27.06.2015 tarihinden önce veya sonra herhangi bir tarihte faaliyet izni başvurusunda bulunabilecektir.

SORU 37: Firmamız 2010 yılından bu yana ödeme hizmeti sunmaktadır. 27.06.2015 tarihine kadar faaliyet izni almak üzere Kurumumuza başvuruda bulunmamız yeterli midir?

Ödeme hizmetleri alanında faaliyette bulunmak üzere Kurumumuza yapılacak faaliyet izni başvurularında tevdi edilmesi gerekli olan tüm bilgi ve belgelerin 27.06.2015 tarihine kadar Kurumumuza ulaştırılarak başvurunun yapılması yeterlidir. Bu tarihe kadar gerekli bilgi ve belgeler ile başvuruda bulunmayan firmaların 27.06.2015 tarihinde ödeme hizmetleri ile ilgili faaliyetlerini durdurmaları gerekmektedir. Başvuru yapan şirketlere ilişkin yapılacak değerlendirme sonucunda Kanun, Yönetmelik ve Tebliğ'de belirtilen koşulları sağlayan şirketlere faaliyet izni verilecektir. Başvuru yapan, ancak Kanun, Yönetmelik ve Tebliğ'de belirtilen koşulları sağlayamayan şirketlere faaliyet izni verilmeyecek olup, bu şirketlerin de ilgili kararın kendilerine tebliğinden itibaren faaliyetlerini sona erdirmeleri gerekecektir.

SORU 38: Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ödeme hizmetleri sunan bir kuruluşuz. Ödeme kuruluşu olarak faaliyet göstermek üzere 27.06.2015 tarihinden önce faaliyet izni başvurusunda bulunmuş olsak da bahse konu tarih itibariyle henüz faaliyet iznine ilişkin değerlendirme tamamlanmamış ise 27.06.2015 tarihinde faaliyetlerimizi durdurmak durumunda kalacak mıyız?

CEVAP: Hayır. 6493 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle faaliyette bulunan ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşlarının gerekli tüm dokümantasyonu tamamlamış olmak kaydıyla 27.06.2015 tarihine kadar izin almak üzere Kurumumuza başvuruda bulunmaları halinde başvurularına ilişkin değerlendirme sonuçlanıncaya kadar faaliyetlerine devam edebileceklerdir. Ancak Kurul tarafından faaliyet izni verilmemesi halinde ilgili kuruluşun faaliyetlerini söz konusu kararın taraflarına tebliğini müteakip derhal durdurması gerekmektedir.

SORU 39: Faaliyet izni verilecek ödeme kuruluşu veya elektronik para kuruluşu sayısına ilişkin bir üst sınır belirlenmiş midir?

CEVAP: Kanunda veya Kurumumuzca Kanuna istinaden yayınlanan alt düzenlemelerde faaliyet izni verilecek ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşlarının sayısına veya bu sayının üst sınırına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Kanun ve alt düzenlemelerde belirtilen koşulları ve yeterlilikleri yerine getirmek suretiyle her bir kuruluş ödeme veya elektronik para kuruluşu faaliyet izni almak üzere Kurumumuza başvuruda bulunabilecektir.

SORU 40: Yönetmeliğin 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında “Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde sayılan fatura ödemelerine aracılık edilmesine yönelik hizmetlerin yürütülmesinde, kuruluşun fatura üreten kurumlar ile adlarına tahsilat yapılabilmesi konusunda sözleşme yapması şarttır.” hükmüne yer verilmiş olup, söz konusu sözleşmenin fatura tahsilatına aracılık edecek ödeme kuruluşu adına bir banka tarafından imzalanması ya da ödeme kuruluşunun sözleşme yapmadan birlikte çalıştığı bankanın sözleşme imzaladığı fatura üreten kurumların faturalarını tahsil etmesi mümkün müdür?

CEVAP: Yönetmeliğin mezkur hükmünde belirtilen sözleşmenin fatura tahsilatına aracılık edecek ödeme kuruluşu ile fatura üreten kurum arasında imzalanması gerekmektedir. Bir ödeme kuruluşu tarafından fatura üreten kurumla sözleşme imzalamaksızın birlikte çalıştığı bankanın imzaladığı sözleşmeye istinaden ilgili fatura üreten kurumun faturalarının tahsiline aracılık edilmesi mümkün değildir.

SORU 41: Kanun uyarınca faaliyet izni alan ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşlarının listesine nasıl ulaşabiliriz?

CEVAP: Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca faaliyet izni verilmesine ilişkin Kurul kararı Resmi Gazete’de yayımlandıktan sonra, faaliyet izni alan ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşlarının unvan ve iletişim bilgileri Kurumumuzun internet sayfasında yer alan “Kuruluşlar” sekmesi altındaki “Ödeme Kuruluşları” ve “Elektronik Para Kuruluşları” sekmeleri altında yer alan listeye eklenecektir.

SORU 42: Bitcoin 6493 sayılı Kanun kapsamında olan elektronik para mıdır?

CEVAP: Herhangi bir resmi ya da özel kuruluş tarafından ihraç edilmeyen ve karşılığı için güvence verilmeyen bir sanal para birimi olarak bilinen Bitcoin, mevcut yapısı ve işleyişi itibarıyla Kanun kapsamında elektronik para olarak değerlendirilmemekte, bu nedenle de Kanun çerçevesinde gözetim ve denetimi mümkün görülmemektedir.

SORU 43: Kanun kapsamında olan ödeme hizmetlerinin ya da Kanun kapsamında olan elektronik para ihracının izinsiz olarak sunulmasının yaptırımını nedir?

CEVAP: Kanuna göre gereken izinleri almaksızın ödeme kuruluğu veya elektronik para kuruluğu gibi faaliyet gösteren kişilere y6nelik olarak Kanunda adli para ve hapis cezası uygulanması 6ng6r6lm6ř olup, bu su6un bir işyeri b6nyesinde işlenmesi durumunda bu işyerinin iki aydan altı aya kadar, tekerr6r halinde s6rekli olarak kapatılmasına karar verilebileceği hususu da Kanunda h6kme bağlanmıştır.

Ayrıca Kanuna g6re gereken izinleri almaksızın ticaret unvanlarında, her t6rl6 belgelerde, ilan ve reklamlarda veya kamuoyuna yaptıkları a6ıklamalarda 6deme kuruluğu veya elektronik para kuruluğu gibi faaliyet g6sterdiği izlenimini yaratacak s6z ve deyimleri kullanan kişilere y6nelik olarak da Kanunda adli para ve hapis cezası uygulanması 6ng6r6lm6ř olup, bu su6un bir işyeri b6nyesinde işlenmesi durumunda bu işyerinin iki aydan altı aya kadar, tekerr6r halinde s6rekli olarak kapatılmasına karar verilebileceği hususu da Kanunda h6kme bağlanmıştır.